

„כשדם יהודי

ניתז מהסכין...”

האם קיימת

סכנת פאשיזם?

בפנים ישבה המבשרה. היא לא דנה במשמעות המוסרית העמוקה של דו"ח ועדת החקירה, אשר גילתה עובדות מחרידות על חלקם של שרי ישראל ר' קציניה בפשעי מילחמה נורא. דאגתה הייתה נתונה לנושא אחד ויחיד: איך להציל את עצמה.

בחוף שאג המון פרימיטיבי ומשולחב „אריק מלך ישראל". היה זה אספסוף אלים, שוחר-טרף, שהיה מורכב מחסידי גושי-אמונים, „הרב" מאיר כהנא, השוליים המטורפים של תנועת-החרות והרובד הר' מקופח ביותר של שכונת-העוני. תערובת מסוכנת ומפוצצת.

אל הרחבה הגיעה הפגנה מסוג אחר: [אנשי שלום עכשיו, שרובם שייכים ל-שיכבה שונה לגמרי — מרצים וסטודנטים, עקרות-בית וסתם „יפיינפש". אחדים מהם הביאו עימם את הילדים. זהו הציבור הבלתי-יאלים ביותר בארץ, אנשים שאינם דורכים על הדשא גם בהפגנות, הטורחים לאסוף את הניירות אחרי כינוס המוני. בתוך הציבור הזה צעד צעיר שנראה כאילו נבחר במיוחד כדי לייצג את הר' תכונות התרומיות של כולם: בן 39, קצין-מילואים, לוחם, חבר-קיבוץ לשעבר, חוקר אקדמאי, עוסק בענייני-חברה, פעיל-לשעבר בתנועת-שמאל. שמו היה אשכנזי מובהק: אמיל גרינצווייג. משמעות השם בעברית: ענף ירוק.

ההמשך היה כאילו נלקח מסרט ישן על גרמניה בשנת 1932, ערב שקיעת הרפובליקה הווימארית ועליית הנאצים לשלטון. לא חסר אלא שהמפגינים הר' משולהבים של הימין הקיצוני יפצחו בר' שירה אדירה: „כאשר דם יהודי ניתז מן הסכין, הכל יהיה הרבה יותר טוב...”

הענף הירוק נכרת

מפגיני „שלום עכשיו" התחילו להתפורר, כדרכם, בשקט מופתי, כאשר נשמע קול-נמץ. רימוניד של צה"ל התר' פוצץ ביניהם. עשרה אנשים נפצעו. אחד גסס. היה זה אמיל גרינצווייג. הענף הירוק נכרת.

באותו רגע לא נהרג רק בן-אדם. יחד עם אמיל גרינצווייג, הוציא את נישמתו עיקרון, שהיה עד כה מקודש במדינת-ישראל: יהודי אינו הורג יהודי מטעמים סוליטיים.

היתה זאת תכונה לאומית, שכל ישראלי יכול היה להתפאר בו: ככל שמחמירים חילוקי-הדעות בין ימין ושמאל, ניצים ויונים, אשכנזים וספרדים, מחזירי-שטחים ומתנגדי-נסיגה — אין אלימות אמיתית. בישראל אין רצח פוליטי. המחטרות, שר' הסעירו את המדינה בשנותיה הראשונות, ושהגיעו לשיאן ברצח ישראל קסטנר, היו שרידי העבר, לא סממני העתיד.

רבים הזכירו כי מצב זה לא ימשך. מביני-עניין אמרו: „דרוש רק שיימצא מנהיג מתאים, כדי שתהיה בארץ התפר-צות של פאשיזם”

עכשיו נמצא המנהיג. בצד לו הגיב אריאל שרון על הסכנה לקאריירה שלו כחיה פצועה. הוא הפך מסוכן ותוקפני. חסידי החלו צורחים כי יריביו הם בוגדים. הם זעקו שנתקעת סכין בלב האומה ובגבה, בידי בוגדים ואשפיסטים. ועדת-החקירה הוחשדה והושמצה, הנסיון להדיח את שרון על רקע אחריותו לטבח תואר כמוימה של אויבי-ישראל. מכאן היה רק צעד קטן עד לתיאור שלום עכשיו ככנופייה של בוגדים, שדינם מוות למען תחיה האומה.

השבוע קרה מה שמוכרח היה לקרות. מבקבוק האלימות הפוליטית נחלץ הפסק, שכלא את הגיץ. השד הנורא של הרצח הפוליטי שותרר מן הכלי, ומהלך עתה אימים במדינה.

איש לא יכול היה לדעת אם ניתן עוד להתחזרו לבקבוק — או שאכן נפתח עידן חדש במדינה.

הסוף

אחרי שנוק הרימון לעבר מפגיני שלום עכשיו, נתמלא המקום בפצועים ובדם. אמיל גרינצווייג נפל על הארץ מתבוטס בדמו. חובשים מקרב חבריו ומגן דויד

ניסו להנשיתו, אך ללא הועיל. אמיל איבד את הכרתו ונפטר כעבור זמן קצר. כל זמן ההפגנה עמד אמיל בקדמת המפגינים והגן עליהם מפני התקפות הימין. **צילום: רחמים ישראלי**